

ΕΤΟΣ 53ον

7 Αυγούστου 2005

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 32 (2723)

ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΑΥΤΙΑΣ

«...καί μή ἑαυτοῖς ἀρέσκειν»

Σήμερα, γράφει ἓνας σύγχρονος πνευματικός, δηλ. στήν ἐποχή μας πού τά πάντα γίνονται γιά τήν «ανάπαυση» τοῦ ἀνθρώπου, γιά τό βόλημα δηλ. τοῦ ἀνθρώπου, γιά νά ικανοποιηθεῖ, νά εὐχαριστηθεῖ, νά ἀναδειχθεῖ, νά προβληθεῖ ὁ ἀνθρωπος πού ἔχει μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό του, τά πάντα γίνονται σέ τελευταία ἀνάληψη χάριν τῆς φιλαυτίας. Ὁ ἄλλος θά σέ καταλάβει μόνον, ἐφόσον συντονίζεσαι μαζί του συζητώντας ἓνα θέμα, μέ τήν ἔννοια ὅτι θά ἐξηγητηθεῖ τελικά καί ἡ φιλαυτία του. Ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «...μή ἑαυτοῖς ἀρέσκειν» (Ρωμ. 15,1), ἀλλὰ νά βλέπουμε καί τόν πλησίον μας «εἰς τό ἀγαθόν» (ὁ.π. στίχ. 2), μᾶς δίνει τή λύση στό πρόβλημά μας αὐτό. Ἕσ δοῦμε τό πάθος τῆς φιλαυτίας.

Τό πάθος τῆς φιλαυτίας

Ἡ φιλαυτία εἶναι μιά ἀφύσικη ἐπιθυμία. Εἶναι αὐτό πού ὀνομάζουμε ἐγωισμό. Ὁ ἐγωισμός στό χώρο τῶν Πατέρων μας ὀνομάζεται φιλαυτία. Φιλαυτία εἶναι νά ἀγαπᾷς τά δικά σου θελήματα, νοήματα, ἐπιθυμίες καί φαντασιώσεις. Παράδειγμα ὁ Ἀδάμ. Ὁ Θεός τόν ἔκανε τό ἄριστο πλάσμα τῆς δημιουργίας καί τοῦ ἔβαλε δυνάμεις νά φθάσει στό καθ' ὁμοίωση. Ὁ σκοπός πού τοῦ ἔβαλε ὁ Θεός ἦταν ἀπό τή νηπιότητα νά πορευθεῖ στήν ὠριμότητα καί πνευματική ἐνηλικίωση, δηλ. νά θεωθεῖ. Αὐτό θά τό κατόρθωνε, ἐάν ἔκανε καλή χρήση τῆς ἐλευθερίας του. Δέν τόν δημιούργησε ὁ Θεός νά ἔχει μιά ἀναγκαστική ἀγάπη γιά τό πρόσωπό του. Τί ἔγινε; Τή θέωσή του ἤθελε νά τήν πραγματοποιήσει μέ τό ἐγώ του. «Ὁ Ἀδάμ μπορούσε νά ἐπιθυμεῖ φυσικά τή θεοποίησή του, ἀλλῶστε γι' αὐτό εἶχε δημιουργηθεῖ, ἀλλὰ ἀμαρτάνει στόν τρόπο θεοποίησεως, γιατί αὐτή δέν ἔγινε διά μέσου τῆς ἐνώσεως μέ τό Θεό, ἀλλὰ μέ ῤήξη» (Ἄρχιμ. Σωφρόνιος Σαχάρωφ). Ὁ πειρασμός ἦταν νά γίνει ὁ ἀνθρωπος θεός μέ τίς δικές του ἀτομικές δυνάμεις (ἐγωισμός, ἀτομισμός), ἀνεξάρτητα ἀπό τό Θεό. Ὁ Ἀδάμ ξέχασε πῶς εἶναι κτίσμα καί πέρασε τόν ἑαυτό του γιά θεό. Ἡ φαντασία ἐδῶ ἔχει

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ρωμ. ιε' 1-7)

Ἀποδοχή τῶν συνανθρώπων μας

Ἀδελφοί, ὀφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βασιτάζειν, **καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν**. Ἐκαστος γὰρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομὴν· καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶν ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

τὴν πρώτη θέση, ἐνῶ τὸ κατ' εἰκόνα περνάει στὴ δεύτερη. Ὁ ἐγωισμὸς τοῦ Ἀδάμ ἔφερε ἕνα σεισμό στους ἀνθρώπους, στὶς σχέσεις τους μὲ τὸ Θεὸ καὶ μὲ τὴν κτίση.

Μορφὲς τῆς φιλαυτίας

Ὁ σοφὸς σύγχρονος Γέροντας Παῖσιος ἔλεγε· «Ὅτι κάνουμε, νὰ τὸ κάνουμε καθαρὸ, γιὰ τὸν Χριστὸ· νὰ προσέχουμε νὰ μὴν ἔχουμε μέσα τὸ ἀνθρώπινο στοιχεῖο, φιλαυτία, ιδιοτέλεια κ.λπ. Νὰ ἔχουμε στὸν νοῦ μας ὅτι ὁ Χριστὸς μᾶς βλέπει, μᾶς παρακολουθεῖ καὶ νὰ προσπαθοῦμε νὰ μὴν Τόν στεναχωροῦμε. Διαφορετικὰ ξεφτίζει ἡ πίστη μας καὶ ἡ ἀγάπη μας». Πολλὴ σωστά ἔχουν παρατηρήσει πὼς ἡ φιλαυτία πού ἔχουμε μέσα μας ἐκδηλώνεται μὲ πολλοὺς τρόπους, π.χ. ὁ ἄνθρωπος ἀναφέρεται συνεχῶς στὸν ἑαυτό του. Προβάλλει τὸν ἑαυτό του καὶ θέλει οἱ ἄλλοι νὰ τὸν παραδέχονται. Κάνει τὸ πᾶν νὰ μὴν τὸν κατηγορήσουν ἢ νὰ μὴ δώσει κακὴ ἐντύπωση. Ἐπίσης ὁ φίλαυτος δέν μπορεῖ νὰ ἀγαπήσει κανέναν. Ὁ ἐγωιστὴς θέλει συνεχῶς νὰ ἐπιβεβαιώνουν οἱ ἄλλοι τὰ χαρίσματα καὶ τίς ἀρετὲς του, ὅπως τίς ἔχει ὁ ἴδιος πηλάσει. Κατ' οὐσίαν δέν ἀγαπᾷ ἀληθινὰ τὸν ἑαυτό του, γι' αὐτὸ καὶ δέν μπορεῖ νὰ ἀγαπήσει τὸν πλησίον του. Βιώνει μιά σύγχυση ἀνάμεσα σ' αὐτὸ πού εἶναι καὶ σ' αὐτὸ πού θὰ ἤθελε νὰ εἶναι. Ζεῖ μιά φαντασίωση. Θέλει νὰ τὸν ἀγαποῦν ὄλλοι. Κάνει φίλους ἐκείνους πού στηρίζουν τὸν ἑαυτό του. Ὁ φίλαυτος γίνεται ἐριστικός, ὅταν δέν γίνεται τὸ θέλημά του. Τὸν πιάνει θυμὸς καὶ διαπηκτικίζεται μὲ τοὺς ἄλλους. Δέν παραδέχεται τίς εὐθύνες του. Θέλει τοὺς ἄλλους ὑποχείριά του.

Ἡ θεραπεία τοῦ πάθους

Μπορεῖ κάποιος νὰ εἶναι φοβερὰ ἐξυπνος, ἂν ὅμως ἔχει ἐγωιστικὸ θέλημα, αὐτοπεποίθηση καὶ φιλαυτία, βασανίζεται συνέχεια. Μπερδεύεται ἄσχημα καὶ τοῦ δημιουργοῦνται προβλήματα. Γιά νὰ βρεῖ τὸ δρόμο του, πρέπει νὰ ἀνοίξει τὴν καρδιά του σὲ κάποιον πνευματικὸ καὶ νὰ ζητήσει ταπεινὰ τὴ βοήθειά του.

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἐμεῖς οἱ δυνατοὶ πρέπει νά βαστάζωμεν τὰς ἀδυναμίας τῶν ἀδυνάτων **καί νά μὴ περιοριζώμεθα εἰς ὅσα εἶναι ἀρεστά εἰς τόν ἑαυτόν μας**. Ὁ καθένας ἀπό μᾶς ἄς φροντίζη νά εἶναι ἀρεστός εἰς τόν πλησίον διὰ τό καλόν του καί τήν οἰκοδομήν του, διότι καί ὁ Χριστός δέν ἐζήτησε ἐκεῖνα πού ἦσαν ἀρεστά εἰς τόν ἑαυτόν του, ἀλλήλ, καθώς εἶναι γραμμένον, Αἱ ὕβρεις τῶν ὑβριστῶν σου ἔπесαν ἐπάνω μου. Διότι ὅσα προεγράφησαν, ἐγράφησαν γιά τήν διδασκαλίαν μας ὥστε διὰ τῆς ὑπομονῆς καί τῆς παρηγορίας πού δίνουν αἱ γραφαί νά διατηροῦμεν τήν ἐλπίδα. Καί εἴθε ὁ Θεός πού εἶναι ἡ πηγή τῆς ὑπομονῆς καί τῆς παρηγορίας νά σᾶς ἀξιῶση νά ἔχετε τό ἴδιο φρόνημα μεταξύ σας κατὰ τό ὑπόδειγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε ὄλοι μαζι μέ μιά ψυχὴ καί μέ ἓνα στόμα νά δοξάζετε τόν Θεόν καί Πατέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ ἕνας νά δέχεται τόν ἄλλον, ὅπως καί ὁ Χριστός σᾶς ἐδέχθηκε διὰ νά δοξασθῆ ὁ Θεός.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Μόνοι μας δέν μπορούμε νά καταλάβουμε τό φοβερό πάθος τῆς φιλαυτίας. Ἡ βοήθεια τοῦ πνευματικοῦ εἶναι ἀπαραίτητη. Ὁ πνευματικός, ἐάν εἶναι ἔμπειρος, θά καταλάβει τό εἶδος τῆς φιλαυτίας μας καί θά μᾶς βοηθήσει νά τό θεραπεύσουμε. Βέβαια αὐτό ἔχει σάν προϋπόθεση νά ἀντιληφθοῦμε πῶς εἴμαστε ἄρρωστοι πνευματικά καί χρειαζόμαστε τόν ἰατρό. Ἡ προσφυγή μας στόν πνευματικὸ σημαίνει πῶς ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ θά μᾶς θεραπεύσει κι ὄχι οἱ δικές μας δυνάμεις. Ἐάν συνειδητοποιήσει τὴ φιλαυτία του ὁ ἄνθρωπος, ταπεινώνεται, συντρίβεται ζητάει τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Νιώθει σάν σκύβαλο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὅποτε ὁ ἄνθρωπος τελείως ἀπληπισμένος ἀπὸ τόν ἑαυτό του, τελείως ἀπογοητευμένος, τελείως λυτρωμένος ἀπὸ ὅποιαδήποτε αὐτοδικαίωση, ἐμπιστεύεται τό Θεό. Νά μὴν δικαιολογοῦμε τήν κατάστασή μας, ἀλλήλ νά ἐλπίζουμε στό Θεό. Μόνοι μας δέν μπορούμε νά ἀλλιάξουμε τήν κατάσταση. Μέ τό Θεό, ναί. Αὐτό τό φοβερό πάθος πού δέν ἀφήνει νά βιώσουμε τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, ἀλλήλ καί νά ζήσουμε εἰρηνικά μέ τούς ἄλλους, ἄς παρακαλέσουμε τό Θεό νά τό συντρίψει μέ τὴ χάρη του, γιά νά ἀπελευθερωθοῦμε καί νά γίνουμε ὄντως ἄνθρωποι. Ἀμήν.

† Ὁ Ἐδέσ. Ἰω.

7 Αὐγούστου 2005: ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Δομετίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†363), Νικάνορος ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ (†1519), Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ νέου καί ἱαματικοῦ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν.

Ἦχος: πλ. β' – Ἐωθινόν: Ζ' – Ἀπόστολος: Ρωμ. ιε' 1-7 – Εὐαγγέλιον: Μαθ. θ' 27-35.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 14 Αὐγούστου, Η' Μαθαίου.

Ἀπόστολος: Α' Κορ. α' 10-17 – Εὐαγγέλιον: Μαθ. ιδ' 14-22.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Ευθυμίου Κ. Στύλιου, Ἐπισκ. Ἀχελώου, **ΜΙΚΡΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ**, Τρίτη ἔκδοσις βελτιωμένη καὶ αὐξημένη, Ἀθήνα 1998, σχῆμα 14Χ21 ἑκατ., χρυσόδετο, σσ. 256.

Πρόκειται γιὰ ἓνα κατ' ἔξοχὴν χρήσιμο καὶ χρηστικὸ Λεξικό. Περιέχει κατ' ἀλφαβητικὴ σειρὰ ἀγιογραφικοῦς, δογματικοῦς, ἠθικοῦς, λειτουργικοῦς, ποιμαντικοῦς καὶ ἐκκλησιαστικοῦς ὄρους, στοιχεῖα καὶ πληροφορίες γιὰ τὸ σύγχρονο Χριστιανισμὸ καὶ τὶς ἄλλες θρησκείες, καθὼς καὶ πνευματικὰ σχόλια καὶ ὁδηγίες γιὰ θέματα χριστιανικῆς ζωῆς. Ἀπαραίτητο βοήθημα γιὰ κληρικοῦς, ἐκπαιδευτικοῦς, κατηχητῆς καὶ κάθε χριστιανό.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΑ – ΑΣΚΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΜΙΚΡΗ ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ. Πατερικὰ φιλοκαλικὰ κείμενα, τόμος Α' (Ἀρχιμ. Εὐσεβίου). Τόμος Β' (Εὐαγγ. Γ. Καρακοβούνη).

Ο ΜΕΓΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ. Εἰσαγωγή, κείμενα, σχόλια (Καθηγ. Ἡλία Μουτσούλα, Κίμ. Παπαχριστόπουλου).

ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ καὶ ἄλλα κείμενα. Εἰσαγωγή, κείμενα, σχόλια (Καθηγ. Στυλ. Παπαδόπουλου, Βασ. Μουστάκη).

ΜΙΛΑΕΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ. Εἰσαγωγή, κείμενα, σχόλια (Καθηγ. Στυλ. Παπαδόπουλου καὶ ὁμάδας θεολόγων).

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ, ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ. Εἰσαγωγή, κείμενα, σχόλια (Πρωτοπρ. Δημ. Στανιλοάε, Ἰγν. Σακαλῆ).

ΑΓΙΟΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (Καθηγ. Στυλ. Παπαδόπουλου)

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. Ἡ χριστιανικὴ ἄποψη γιὰ τὸ οἰκολογικὸ πρόβλημα. Φυλλάδιο (Ἐπισκόπου Ἀχελώου Εὐθυμίου Στύλιου).

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. Ἡ θεία βούλησις καὶ ἡ κτίσις (Καθηγ. Ἡλία Οἰκονόμου).

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ. Φυλλάδιο (Ἀπόστ. Νικολαΐδην).

ΧΡΗΣΤΕΣ ἢ ΚΑΤΑΧΡΑΣΤΕΣ; Ἐκκλησία καὶ φυσικὸ περιβάλλον (Θεοδ. Ι. Ψαριώτη).

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίαιωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>